Rocznik siedemdziesiąty pierwszy

Orędownik Kościelny

Urzędowy Organ Diecezji Chełmińskiej

Nr. 12 Pelplin, dnia 1 grudnia 1928

Treść:

120

Dekret w sprawie Synodu

STANISŁAW WOJCIECH

Z MIŁOSIERDZIA BOŻEGO I ŚW. STOLICY APOSTOLSKIEJ ŁASKI

BISKUP CHEŁMIŃSKI

DUCHOWIEŃSTWU POZDROWIENIE I BŁOGOSŁAWIEŃSTWO W PANU!

Zbliżył się czas, w którym postanowiliśmy odbyć Synod zapowiedziany już i przygotowywany od kilku miesięcy. Mieliśmy pierwotnie zamiar zwołania go prędzej, niestety nieukończona nowa część Seminarjum duchownego stanęła zamiarowi temu na przeszkodzie; pragnęliśmy bowiem z Synodem połączyć poświęcenie owej nowej części Seminarjum a zarazem przygotować dla uczestników Synodu wygodniejsze mieszkania. Teraz więc, kiedy trudności wszelkie usunięte, zwołujemy niniejszem po dwusetletniej prawie przerwie Synod diecezji chełmińskiej na dzień 27, 28 i 29 grudnia roku bieżącego. Poświąteczne te dni, pełne radosnego nastroju, są zarazem dniami najwięcej wolnemi wśród roku.

Na Synod powołujemy i wzywamy w myśl kan. 358:

I. J. E. X. Biskupa Sufragana jako Rektora Seminarjum duchownego,
II. Wikarjusza Generalnego,
III. Wszystkich członków Kapituły katedralnej tak gremjalnych jak honorowych, pomiędzy nimi Proboszcza pelplińskiego,
IV. Wszystkich członków Dworu papieskiego,
V. Profesorów Seminarjum duchownego,
VI. Dyrektora Collegium Marianum,
VII. Wszystkich XX. Dziekanów,
VIII. Wszystkich Radców duchownych,
IX. Po dwóch XX. Proboszczów z każdego dekanatu, których rządcy parafij wybiorą na osobnej konferencji dekanalnej najpóźniej do 15 bm. a XX. Dziekani nazwiska ich niezwłocznie prześlą na ręce Promotora Synodu, J. E. X. Biskupa Dominika,
X. Dwóch XX. Prefektów, których wybierze Związek XX. Prefektów na diecezję chełmińską i nazwiska wybranych prześle niebawem Promotorowi Synodu,
XI. Dwóch XX. Wikarjuszów, których wybierze J. E. X. Biskup Ordynarjusz,
XII. Przełożonych OO. Redemptorystów i Werbistów, działających w obrębie diecezji chełmińskiej.

Wymienieni powyżej członkowie obowiązani są do osobistego uczestniczenia w Synodzie. Jeśliby ktoś z powodu choroby albo innej ważnej przyczyny przybyć nie mógł, powinien o tem zawczasu uwiadomić Promotora Synodu.

Duszpasterzy, wezwanych na Synod, zastąpią podczas ich nieobecności uproszeni przez nich XX. Sąsiedzi.

Regulamin synodalny oraz schematy statutów doręczy się członkom Synodu.

Dla wyjednania błogosławieństwa Bożego kapłani wszyscy od chwili odebrania niniejszego Dekretu, zwołującego Synod, dodawać będą we Mszy św., o ile rubryki na to pozwalają, orationem de Spiritu Sancto jako imperatam, nadto duszpasterze wyjaśnią parafjanom swoim znaczenie synodu i zachęcą ich do gorącej modlitwy i dobrych uczynków na jego intencję a co niedzielę i Święto aż do Synodu odmówią po sumie wobec wystawionego w monstrancji Najśw. Sakramentu wraz z wiernymi litanję do Wszystkich Świętych.

W chwili rozpoczęcia Synodu, dnia 27-go grudnia o godz. 9 rano należy przez kwadrans dzwonić we wszystkich kościołach diecezji, aby przypomnieć wszystkim obowiązek zjednoczenia się w modlitwie o jak najpomyślniejszy wynik obrad synodalnych. Oby Bóg w Trójcy św. Jedyny raczył sprawić, aby Synod ten stał się jakby ogniskiem, rozjaśniającem umysły i rozżarzającem serca diecezjan!

Łaska Pana Naszego Jezusa Chrystusa i miłość Boża i społeczność Ducha Świętego niech będzie z wami wszystkimi. Amen. (II. Kor. 13, 13).

Dan w Pelplinie, dnia 25 listopada 1928.

† Stanisław Wojciech,
Biskup Chełmiński.

121

W sprawie Directorium i Elenchu

Podczas Wizytacyj pasterskich zauważyliśmy, że w wielu bardzo zakrystjach niema Directorium. Utrudnia to niezmiernie przygotowanie aparatów do Mszy św. oraz odszukanie odnośnego Officium i Mszy św. Zarządzamy zatem, aby od 1 stycznia 1929 we wszystkich zakrystjach umieszczono Directorium (Ordo Officii divini). W tym celu XX. Dziekani zamówią natychmiast w Wikarjacie Generalnym odpowiednią ilość Directorjów (Ordo) nieoprawnych po 4 zł dla wszystkich kościołów; Directorja te opłaci kasa kościelna. Dla wszystkich zaś kapłanów swego dekanatu zamówią odpowiednią ilość Directorjów i Elenchów razem oprawionych po 9 zł. Nieznaczna nadwyżka nastąpiła wskutek podwyższenia kosztów drukarskich.

Pelplin, dnia 26 listopada 1928.

† Stanisław Wojciech,
Biskup Chełmiński.

122

W sprawie dzieła: Diecezja chełmińska, zarys historyczno - statystyczny

Opuściło już prasę drukarską dzieło: „Diecezja chełmińska, zarys historyczno-statystyczny". Rozrosło się ono do 851 stron wielkiej oktawy a opatrzone jest wielobarwną mapą diecezji, wykonaną w instytucie kartograficznym prof. Romera we Lwowie. Zawiera prócz części ogólnej, opisującej dzieje diecezji, jej biskupów, kapitułę, różne instytucje kościelne, także część specjalną, poświęconą poszczególnym dekanatom i parafjom. Podaje nadto bogatą literaturę, aby na jej podstawie dalsze mogły powstawać prace.

Dzieło to należy przedewszystkiem wcielić do archiwum parafjalnego, ale ze względu na znaczne koszta, jakie tego rodzaju wydawnictwo pociąga za sobą, powinien nabyć je każdy kapłan bez wyjątku. Będzie ono dla niego źródłem, z którego zaznajomi się z przeszłością miejsca swojej działalności a zarazem zachętą, aby na podstawie podanych tam wskazówek monograficznie je opracował.

Ze względu na znaczne koszta drukarskie, papier i mapę (3 zł za mapę) ustalono cenę za egzemplarz w mocnej, płóciennej oprawie na 30 zł. Kasy kościelne zechcą więc niezwłocznie uzupełnić wpłaconą już część opłaty za egzemplarz dla archiwum parafjalnego. Aby umożliwić duchowieństwu nabycie tego nieodzownego dla niego dzieła, przyjmie Generalny Wikarjat opłatę w ratach przez poszczególnych kapłanów zaproponowanych. Mamy nadzieję, że nie będzie ani jednego wśród Prze-

wielebnych Księży, któryby poza egzemplarzem dla archiwum parafjalnego nie nabył egzemplarza dla siebie a tem samem wydawnictwo to Nam ułatwił.

Rozsyłanie dzieła rozpocznie się w drugiej połowie grudnia.

Pelplin, dnia 3 grudnia 1928 r.

† **Stanisław Wojciech,**
Biskup Chełmiński.

123

Dekret

w sprawie przyłączenia mieszkańców dworca kolejowego Kotomierz do parafji Dóbrcz i wyłączenia ich z parafji Wudzyn.

Mieszkańcy dworca kolejowego Kotomierz wnieśli o przyłączenie ich do parafji Dóbrcz, uzasadniając swój wniosek znacznie krótszą i wygodniejszą drogą do kościoła w Dóbrczu.

Wysłuchawszy wszystkich, których wysłuchać należy, przyłączam niniejszem z powodów duszpasterskich mieszkańców dworca Kotomierz w obecnych granicach politycznych do parafji Dóbrcz w powiecie bydgoskim, wyłączając ich równocześnie ze związku parafjalnego w Wudzynie w tymże powiecie.

Powyższe rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznie 1929.

Pelplin, dnia 21 listopada 1928 r.

† **Stanisław Wojciech,**
Biskup Chełmiński.

124

W sprawie Pamiętnika poznańskiego Kursu duszpasterskiego

Zarząd Główny Związku Kapłanów „Unitas“ w Poznaniu wydał Pamiętnik poznańskiego Kursu duszpasterskiego, urządzonego w r. 1927, w cenie 2,00 zł z przesyłką opłaconą dla uczestników kursu, a 3,50 zł dla tych, którzy w kursie nie brali udziału. Zamówienia owego dziełka cennego należy przesłać do Związku Kapłanów „Unitas“ w Poznaniu przy Alejach Marcinkowskiego 22 III, pieniądze do PKO 200 711.

Pelplin, dnia 23 listopada 1928 r.

X. Rogala,
Wikarjusz Generalny

125

Program VIII Polskiego Kongresu Przeciwalkoholowego w Lublinie

8—9 XII 1928 r.

Sobota 8. XII.

godz. 9 Nabożeństwo w Katedrze (kazanie wygłosi X. kanonik Jan Władziński).
„ 10 Otwarcie, wybór Prezydjum i Przewodniczących Komisyj.
„ 11.39 Prof. dr. Paweł Gantkowski (Poznań). Referat wstępny.
„ 12.15 X. Kanonik Jan Władziński (Lublin). Z dziejów walki z alkoholizmem w Polsce.
„ 12.46 Otwarcie wystawy przeciwalkoholowej.
„ 13.35 Przerwa obiadowa.
„ 15 Irena Puzynianka (Warszawa). Zadania kobiety w walce z alkoholizmem.
„ 15.35 Dr. Witold Chodźko (Warszawa). Zadania społeczeństwa, ciał ustawodawczych i Rządu w walce z alkoholizmem.
„ 16.10 Prof. dr. Rafał Radziwiłłowicz (Wilno). XIX Międzynarodowy Kongres Przeciwalkoholowy w Antwerpji i XX Kongres w Warszawie.
„ 16.40 Przerwa
„ 20 Raut w sali Rady Miejskiej.

Niedziela 9. XII.

godz. 9.30 Inż. Stanisław Korczyński (Lublin). Alkoholizm i sprawa robotnicza.
„ 10.05 Dr. Kuropatwiński Aleksander (Drohiczyn Poleski). Jak zwolnić budżet Państwa z pęt alkoholizmu?
„ 10.48 X. Dr. Korniłowicz (Lublin). Idea Abstynencji.
„ 11.10 **KOMISJE:**

W Komisji Szkolnej:

Dyrektor Br. Duchowicz (Lwów) „Szkoła i walka z alkoholizmem“, X. M. Kuznowicz T. J. „Kilka wytycznych z pracy doświadczalnej w

walce z alkoholizmem wśród młodzieży", X. Dr. J. Ciemniewski (Lwów) „Młodzież szkolna i walka z alkoholizmem", Olgierd Grzymałowski (Warszawa) „Harcerstwo, a walka z alkoholizmem. Metody i środki działania".

W Komisji Lekarskiej:

Prof. Dr. Stanisław Władyczko (Wilno) „W sprawie Związku Polskiego lekarzy abstynentów". Dyrektor Witold Łuniewski (Tworki). W sprawie haseł propagandowych. Dr. Stanisław Deresz (Tworki) „O leczeniu alkoholików".

W Komisji Ogólnej:

Stefanja Bojarska (Więcbork) „Jak się przedstawia alkoholizm na Pomorzu". P. Z. Strzemżalski, sekr. magistratu w Łowiczu: „Rola Samorządu w walce z alkoholizmem" Red. Jan Szymański: „Walka z alkoholizmem w Polsce".

W Komisji Kolejowej:

p. Gallert (Białystok) „Kolejarze w walce z alkoholizmem" i 2 referaty.

godz. 15 Przerwa obiadowa i zwiedzenie miasta.

„ 18 Podwieczorek.

„ 19 Posiedzenie plenarne Kongresu. Uchwalenie rezolucji. Zamknięcie Kongresu.

Poniedziałek 10. XII.

Zebranie duchowieństwa w sprawie walki z alkoholizmem. Referat wygłosi X. Tadeusz Gałdyński, Sekretarz Generalny Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej w Poznaniu. Podczas Kongresu otwarta będzie wystawa przeciwalkoholowa, na której objaśnień udzielać będzie Kierownik wystawy, p. Mikołaj Skiba. Uczestnicy Kongresu otrzymają zniżki kolejowe. Miejscowy Komitet Organizacyjny w Lublinie: ul. Narutowicza 13, m. 2, p. dr. Wośkowski, Sekretarz Komitetu.

Redaktor odpowiedzialny: X. Dr. Rogala, Wikarjusz Generalny.
Nakładem Biskupiego Generalnego Wikarjatu. Czcionkami Drukarni i Księgarni T. z o. por. w Pelplinie.